

چارلز بوکوفسکی

ساندويچ ڙامبون

ترجمه

علی امیر ریاحی

مؤسسه انتشارات نگاه

تأسیس ۱۳۵۲

برای عباس بهرمند
ع. الف.

به جای مقدمه

خوشبختانه چارلز بوکوفسکی، به واسطه مترجمان سیار خویش، در ایران شناخته شده است و نیاز به مقدمه‌ای برای معرفی ندارد. با وجود این درمورد عنوان کتاب نکته‌ای لازم به ذکر است: ترجمه تحت الفظی HAM ON RYE گوشت، گوشت خوک، و ژامبون بر روی نان سبوس دار است. تفسیرها و معناهای مختلفی هم براین عنوان گفته شده: این که ظاهراً HAM ON RYE به لقمه‌هایی می‌گفتند که در زمان کودکی بوکوفسکی، بچه‌ها به مدرسه می‌بردند تا زنگ تقریح بخورند. همچنین گفته می‌شود بوکوفسکی این کتاب را در مقابل رمان نویسنده مهم هم عصرش سالینجر به نام CATCHER IN THE RYE (که به ناتور داشت ترجمه شده) چنین نام نهاده است. علاوه بر این از آنجایی که REY نام نوشیدنی‌ای است، HAM ON RYE را گاه در مورد بازیگری بد استفاده می‌کنند که در حالت سرخوشی بهتر بازی می‌کند.

در کنار این همه، چون رمان یک شبه اتویوگرافی است عده‌ای معتقدند بوکوفسکی با این عنوان به زندگی خودش اشاره دارد که مانند تکه گوشتی میان دو نان گیر افتاده. در زندگینامه‌های فارسی‌ای هم که در مورد بوکوفسکی منتشر شده، رمان را «ساندویچ ژامبون با نان چاودار» ترجمه

کرده‌اند که با توجه به توضیحات بالا ترجمه‌ای غلط به نظر نمی‌آید، اما در نهایت اینجا برای کوتاه شدن عنوان تنها به «ساندویچ ژامبون» قناعت شد. در آخر، این ترجمه با همهٔ کاستی‌های مترجم و محدودیت‌های موجود، بدون این عزیزان ممکن نبود: یاسمن بهرمند، مهدی شفیعی‌زرگر، سینا حشمدار، و اصغر نوری.

علی امیری‌احسی

بهار ۱۳۹۴

اولین چیزی که یادم می‌آید، مخفی بودن زیر چیزی است. زیر یک میز. من پایهٔ میز را می‌دیدم، پای آدم‌های را، و بخشی از رومیزی را که آویزان بود. آن زیر تاریک بود و من آن زیر بودن را دوست داشتم. به گمانم در آلمان بودیم و من یک یا دو سال بیشتر نداشتم. سال ۱۹۲۲. من زیر میز حس خوبی داشتم و ظاهراً هیچکس از بودنم در آنجا خبر نداشت. نور روز تاییده بود روی فرش و پای آدم‌ها. من نور روز را دوست داشتم. پای آدم‌ها چندان جالب نبود، نه چنانچه رومیزی آویزان، نه چنانچه پایهٔ میز، نه چنانچه نور روز. بعد، دیگر هیچ چیز نبود... و بعد یک درخت کریسمس. شمع‌ها. پرنده‌های ترئینی؛ پرنده‌هایی با شاخه‌های کوچک توت بر منقارشان. یک ستاره. دو نفر آدم درشت که دعوا می‌کنند و فریاد می‌کشند. آدم‌هایی که می‌خورند. آدم‌هایی که همیشه در حال خوردنند. من هم. قاشق من خراب بود و من برای غذا خوردن مجبور بودم قاشق را با دست راست بردارم. اگر با دست چپ برمی‌دادشم قاشق از راه دهانم منحرف می‌شد. من دوست داشتم قاشق را با دست چشم بردارم.

دو نفر بودند؛ یکی درشت‌تر با موهایی فر، دماغی بزرگ، دهانی بزرگ و یک عالمه ابرو. آنکه درشت‌تر بود همیشه به نظر عصبانی می‌آمد، اغلب